

BRÁNA KVALITY

Program otevřené spolupráce ke kvalitě ve veřejné správě
(návrh příspěvku NSZM ČR na 5. konferenci kvality v Paříži 2008)

OBSAH

1. Úvod a základní informace

2. Cíl programu *Brána kvality*

3. Struktura programu a popis jednotlivých částí

Oblast A. Kvalita územní veřejné správy a místní partnerství

Místní systém realizace Projektu zdravé město WHO a místní Agendy 21

Oblast B. Informační a znalostní společnost

Moderní informační nástroje NSZM pro řízení a komunikaci

Oblast C. „Místní akce“ ke zdraví, udržitelnému rozvoji a kvalitě života

Společná témata NSZM – podpora pro místní akce

Oblast D. Sledování stavu, podmínek a vlivů na kvalitu života a zdraví

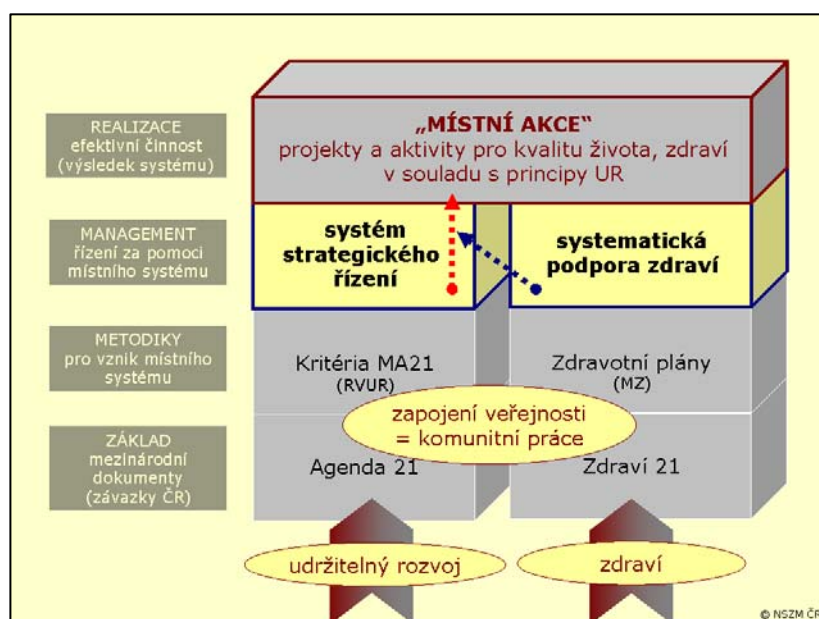
Indikátory a benchmarking

Oblast E. Klíčové cílové skupiny a instituce

1. ÚVOD A ZÁKLADNÍ INFORMACE

Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM) vyhlásila na období let 2007 až 2015 dlouhodobý program *Brána kvality*, který je rámcem většiny činností této asociace. Program přispívá k efektivnímu postupu v rámci jejího poslání – systematické podpoře zdraví, kvality života a uplatňování udržitelného rozvoje (mezinárodní dokumenty Zdraví 21, Agenda 21, Smart Administration). Kvalita veřejné správy, na kterou je program zaměřen, souvisí navíc s jejich možnostmi získávat externí finanční zdroje, zejména zdroje EU.

Obr. 1 Program *Brána kvality* přináší propojení dvou linií směřujících ke kvalitě života – linie udržitelného rozvoje a linie zdraví (reprezentovaných mezinárodními dokumenty Zdraví 21 a Agenda 21)

2. CÍL PROGRAMU BRÁNA KVALITY

Základním cílem programu Brána kvality je dosáhnout propojením existujících kvalitních aktivit a nástrojů v rámci Zdravých měst, obcí a regionů ČR dalšího zvýšení efektivity postupu ke zdraví, udržitelnému rozvoji a kvalitě života, prostřednictvím konkrétních opatření a místních akcí.

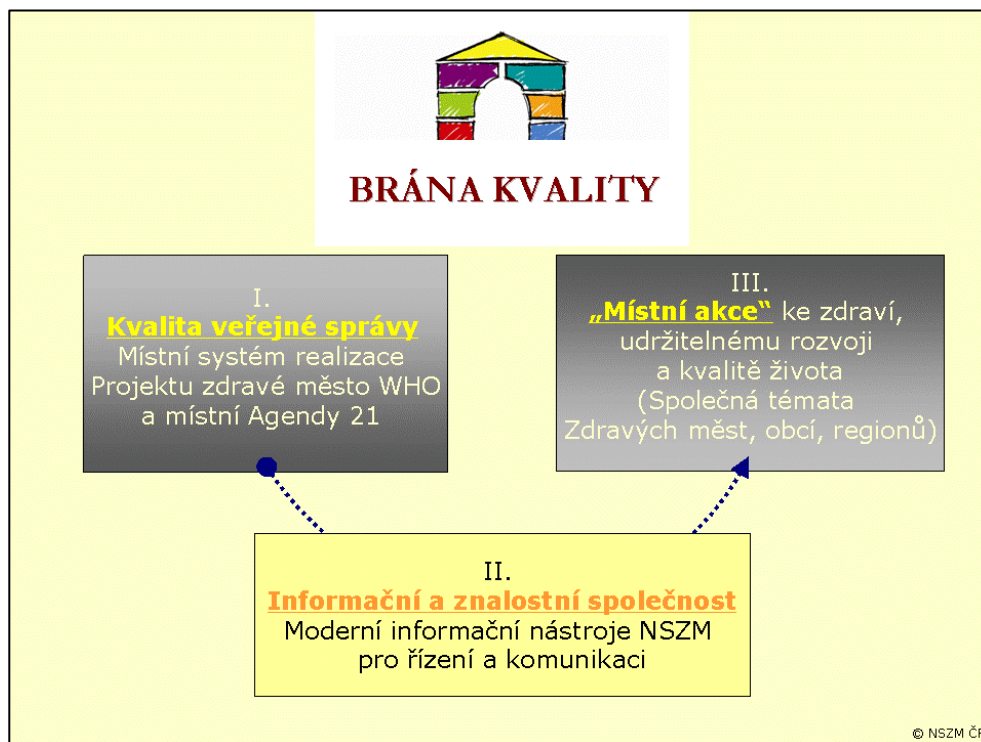
Významnou součástí programu tvoří spolupráce s resorty a odbornými partnery na národní i mezinárodní úrovni – jedná se o program otevřené spolupráce.

Dlouhodobý program Brána kvality se zaměřuje nejen na systém kvalitní realizace *Projektu Zdravé město WHO a místní Agendy 21*, ale též je rámcem pro „**stálé tematické sekce a společná témata**“

- A) **Kvalita ve veřejné správě**
- B) **Strategické plánování, řízení a komunikace**
- C) **Informační a znalostní společnost – info-technologie a systémy**
- D) **Plánování a řízení pro zdraví**
- E) **Udržitelná a bezpečná doprava** (dílčí téma, významné však pro konkrétní místní akce)
- F) **Udržitelná energetika - zdroje a úspory** (dílčí téma, významné však pro konkrétní místní akce)

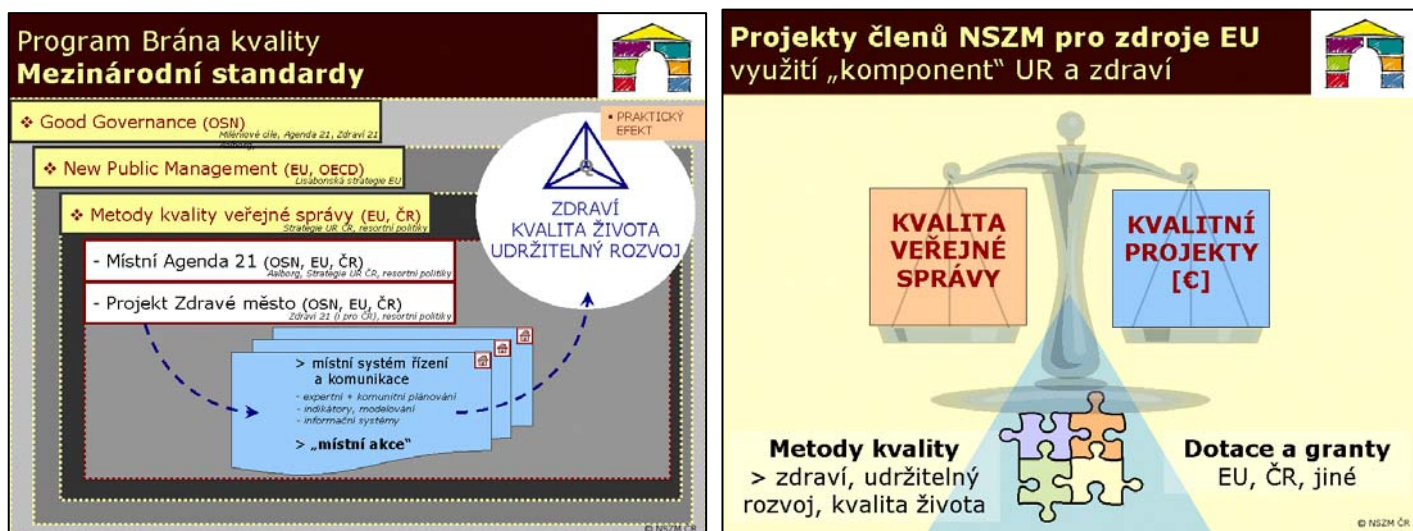
Program Brána kvality je nástrojem asociace NSZM k prosazování a podpoře kvality. Navazuje na mezinárodní standardy OSN a EU (Good Governance – Agenda 21, Zdraví 21, které se snaží kvalitním manažerskými postupy a komunikací (New Public Management, Smart Administration) zavádět do každodenního činnosti Zdravých měst, obcí, a regionů – viz obrázek. Vzhledem k systematickému a dlouhodobému postupu členů NSZM v souladu s mezinárodními standardy a tedy i prioritami EU (kvalita života, udržitelný rozvoj, zdraví, místní partnerství), mají Zdravých municipality vyšší šance využívat externí zdroje financování – např. zdroje EU pro období 2007–2013.

Obr. 2,3,4 Schéma programu Brána kvality propojuje systém, nástroje a konkrétní výstupy a změny (místní akce)

Obr.5 Program Brána kvality přispívá k uplatnění mezinárodních dokumentů v územní veřejné správě

Postup podle pravidel Projektu Zdravé město a místní Agenda 21 přináší argumenty při hodnocení projektů pro zdroje EU i ČR, které jsou šancí pro financování členů NSZM

3. STRUKTURA PROGRAMU A POPIS JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ

Oblast A. **Kvalita územní veřejné správy a místní partnerství**

Místní systém realizace Projektu zdravé město WHO a místní Agendy 21

- v oblasti **kvality veřejné správy** dále rozvíjet místní systém realizace Projektu Zdravé město WHO a místní Agendy 21 za pomoci *Metodiky NSZM* s důrazem na strategické řízení ke zdraví, udržitelnému rozvoji a kvalitě života a na zapojování veřejnosti.

Oblast B. **Informační a znalostní společnost**

Moderní informační nástroje NSZM pro řízení a komunikaci

- rozvíjet **informační a znalostní společnost** za využití moderních informačních nástrojů NSZM pro řízení a komunikaci.

Oblast C. **„Místní akce“ ke zdraví, udržitelnému rozvoji a kvalitě života**

Společná témata NSZM – podpora pro místní akce

- dosáhnout synergického efektu **„místních akcí“** ke zdraví, udržitelnému rozvoji a kvalitě života prostřednictvím *stálých Sekcí a Společných témat měst, obcí, regionů*; spolupracovat na těchto tématech s odbornými partnery na národní i mezinárodní úrovni (v souladu s tzv. Aalborským hnutím měst a obcí v Evropě).

Oblast D. **Sledování stavu, podmínek a vlivů na kvalitu života a zdraví**

- sledovat za pomoci **„indikátorů a hodnotících nástrojů“** (např. HIA, Společné evropské indikátory místní udržitelnosti, Ekologická stopa aj.) stav a vlivy na kvalitu života a zdraví.

Oblast E. **Klíčové cílové skupiny a instituce**

- zaměřit se na **mladou generaci a politické instituce** (na národní a mezinárodní úrovni) v rámci systematického postupu k podpoře zdraví, udržitelného rozvoje a kvality života.

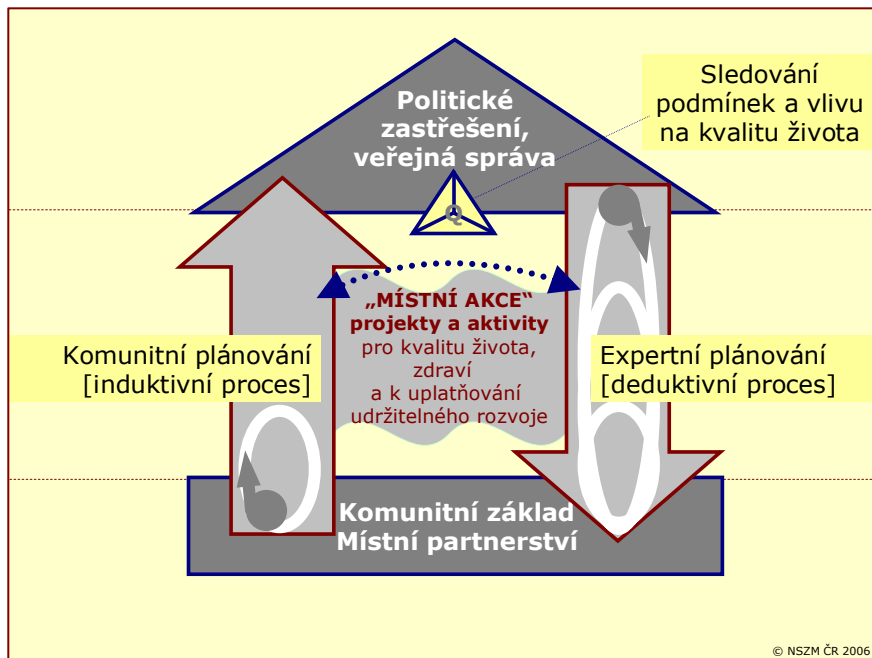
Oblast A. Kvalita územní veřejné správy a místní partnerství
 Místní systém realizace Projektu zdravé město WHO a místní Agendy 21

Za účelem metodické podpory pro postup jednotlivých členů (měst, obcí, mikroregionů, krajů) vytváří NSZM ucelený rámec popsaný podrobně v *Metodice NSZM*, který je doplněn průběžně rozvíjenou sadou konkrétních návodů a inspirací pro postup členů NSZM.

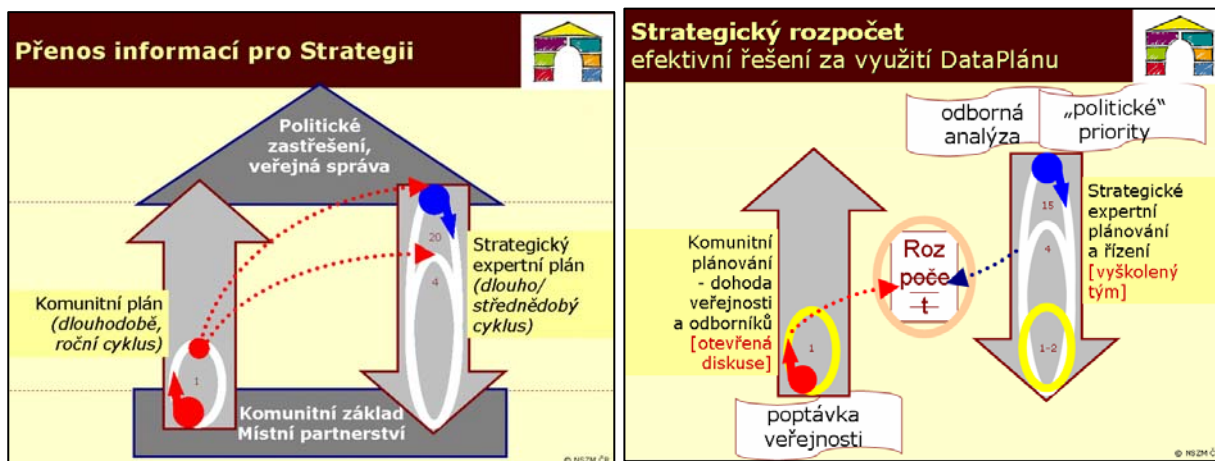
Více informací: www.nszm.cz/metodika

- **1. KOMUNITNÍ ZÁKLAD – MÍSTNÍ PARTNERSTVÍ** (Místní partnerství, kampaně, grantový systém)
- **2. MEDIALIZACE, PROPAGACE PZM a MA21** (Média, web)
- **3. KOMUNITNÍ / AKČNÍ PLÁNOVÁNÍ** (Komunitní plány, kom. indikátory, průzkumy, ankety)
- **4. PROJEKTY** (Zásobník projektů, partnerské projekty)
- **5. STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ** (Strategický expertní plán, management, strategický tým)
- **6. SYSTÉM PODPORY UR A ZDRAVÍ** (Expertní indikátory UR, expertní zdravotní plán)
- **7. "MÍSTNÍ AKCE" PRO KVALITU ŽIVOTA, ZDRAVÍ A UPLATŇOVÁNÍ UR**

Obr. 6 Rámec místního systému realizace Projektu Zdravé město a místní Agendy 21

Obr. 7,8 Procesy strategického a komunitního plánování ve Zdravých městech, obcích a regionech (přenos informací mezi procesy řízení a komunikace; vytváření akčního plánu – varianty)

Od roku 2006 zařadilo Ministerstvo vnitra ČR program *Místní Agenda 21 (MA21)* mezi standardní metody zvyšování kvality územní veřejné správy v České republice. Z iniciativy asociace NSZM schválila Rada vlády pro udržitelný rozvoj sadu *Kritérií MA21*, která umožňuje sledovat kvalitu realizace této metody ve městech, obcích a regionech. V České republice je většina kvalitních MA21 realizována v rámci Zdravých měst, obcí a regionů. NSZM usiluje o propojování sledování kvality (dle Kritérií MA21) s přidělováním dotačních a grantových zdrojů pro města, obce a regiony.

Oblast B. Informační a znalostní společnost Moderní informační nástroje NSZM pro řízení a komunikaci

NSZM se dlouhodobě zaměřuje na oblast strategického řízení. Informační systém „*DataPlán NSZM*“ nyní umožňuje efektivní přístup ke sledování strategických cílů, projektů a finančních prostředků ve městech, obcích a regionech. Tento nástroj slouží jako databázové prostředí, ve kterém lze přehledně pracovat s veškerou strategickou dokumentací jednotlivých měst, obcí a regionů. Silnou stránkou *DataPlánu NSZM* je sledování projektové kapacity pro zdroje EU a možností financování v jakémkoliv území a v širokém spektru tematických oblastí. *DataPlán NSZM* byl v roce 2006 oceněn Cenou Ministerstva vnitra ČR za inovaci.

Více informací: www.nszm.cz/dataplan

Součástí *DataPlánu NSZM* je *databáze DobráPraxe*, která obsahuje inovativní a inspirativní projekty či aktivity. Umožňuje municipalitám sdílet dobrá řešení nejrůznějších problémů, se kterými se setkávají ve své každodenní praxi, a je průběžně doplňována.

Více informací: www.nszm.cz/dobrapraxe

Obr. 9 Informační systém *DataPlán NSZM* (obsahuje též *databázi DobráPraxe.cz*) získal „Cenu ministra vnitra ze inovací v územní veřejné správě“ za rok 2006

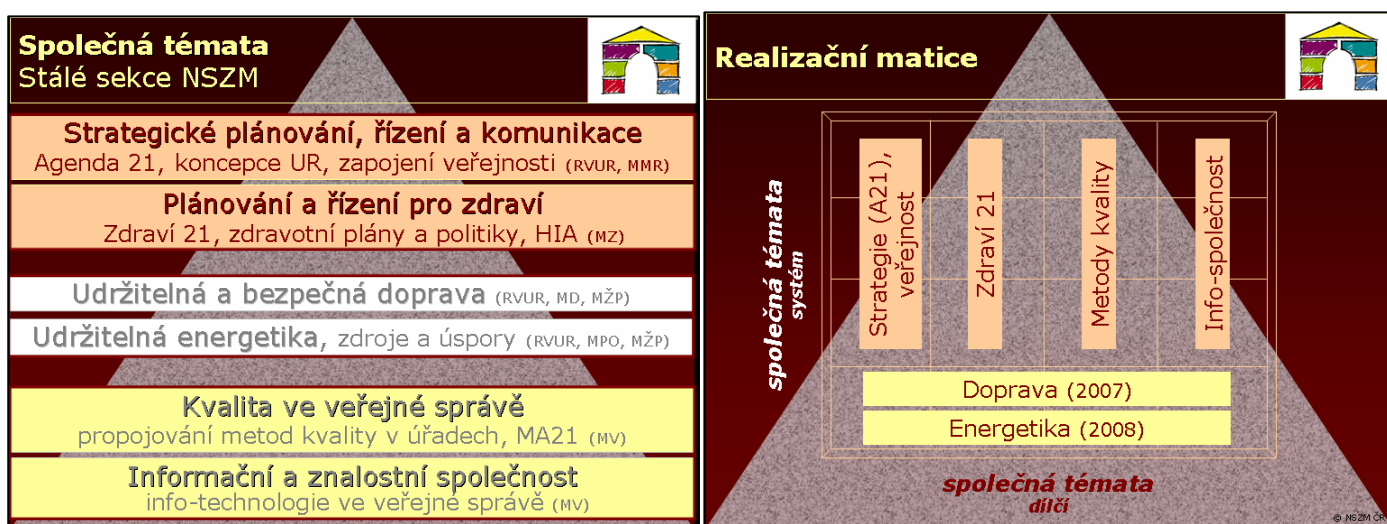
Oblast C. „Místní akce“ ke zdraví, udržitelnému rozvoji a kvalitě života

Stálé tématické sekce - společná témata

Záměr *místních akcí* jako pokročilé varianty programu *místní Agenda 21* byl formulován na Světovém summitu OSN k udržitelnému rozvoji v Johannesburgu v roce 2002. Tuto myšlenku rozvíjí mezinárodní organizace ICLEI (se kterou NSZM spolupracuje) v rámci celoevropského tzv. Aalborgského hnutí měst a obcí. Více informací: www.nszm.cz/aalborg

Pro *místní akce* k praktickému uplatnění hodnot zdraví, udržitelný rozvoj a kvalita života v jednotlivých oblastech života municipalit připravuje NSZM v rámci programu Brána kvality tzv. *Stálé sekce a společná témata*. Jedná se o systémová témata (kvalita ve veřejné správě, informační společnost, strategické řízení, plánování pro zdraví) dlouhodobého charakteru a dílčí odborná témata (doprava, energetika) s konkrétním časovým ohraničením – většinou na období jednoho kalendářního roku. Cílem těchto stálých Sekcí je upozornit na významnost konkrétního tématu a realizovat ve Zdravých městech, obcích a regionech co nejširší množství *místních akcí* (aktivit/opatření/řešení) s konkrétním dopadem na zlepšování v daném tématu. Důležitým aspektem postupu NSZM v jednotlivých tématech je důraz na *prevenci* – předcházení negativním stavům do budoucna.

Obr. 10,11 Stálé tématické Sekce a Společná témata – realizační matice, vzájemná vazba

Oblast D. Sledování stavu, podmínek a vlivů na kvalitu života a zdraví

Ve spolupráci s odbornými partnery NSZM (zejména tzv. odborné mikrotýmy při PS MA21 RVUR) bude pro každé *Společné téma* sestavena sada *indikátorů*, která členům NSZM a dalším zájemcům umožní monitoring a benchmarking stavu těchto témat v místních a regionálních podmínkách.

Pro využití v praxi členů NSZM jsou doporučeny též tzv. *Společné evropské indikátory místní udržitelnosti*, na kterých NSZM spolupracuje s občanským sdružením TIMUR (např. indikátor „Ekologická stopa“).

Současně bude sledován místní stav a trendy v oblasti zdraví za využití Sady indikátorů zdravotního stavu – v rámci tzv. Profilů zdraví měst, které jsou základním analytickým materiálem pro Zdravotní plány měst. Metodické návody pro tuto oblast vznikají ve spolupráci NSZM s Ministerstvem zdravotnictví ČR a jako regionální odborní partneři budou působit Krajské hygienické stanice a Zdravotní ústavy. Zvláštní pozornost bude věnována metodice HIA (Health Impact Assessment), kterou doporučuje WHO pro postup Zdravých měst, obcí a regionů.

Více informací: www.nszm.cz/indikator

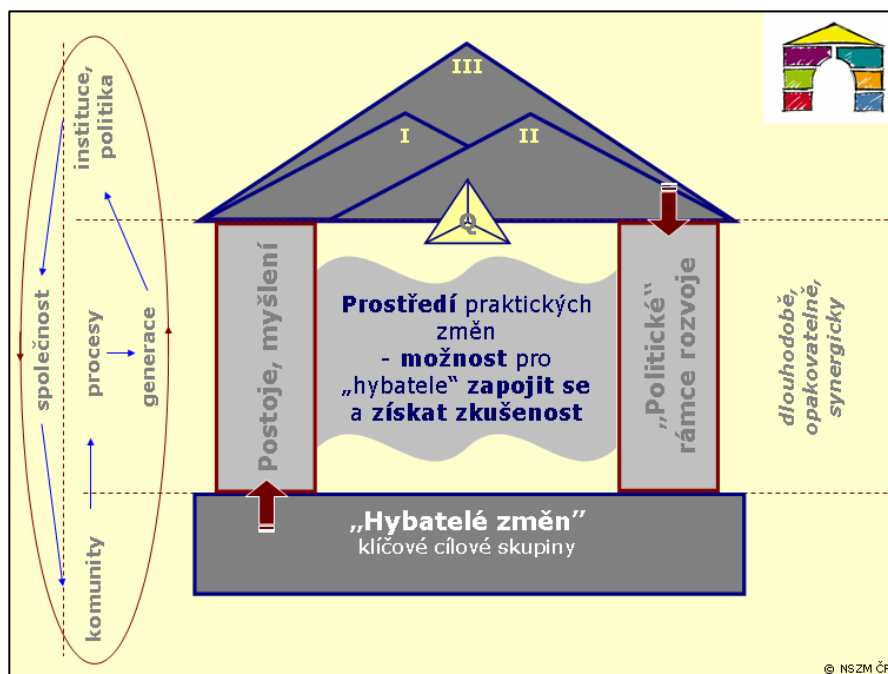
Klíčové cílové skupiny a instituce

Program *Brána kvality* je v dlouhodobém horizontu zaměřen na tři klíčové cílové skupiny:

- I. územní veřejná správa ve spolupráci s místními partnery (místní partnerství)**
„místní situace v řízení a komunikaci – prostor pro osobní zkušenost“
- II. mladá generace, ovlivňující do budoucna politické rozhodování**
„osobní zkušenost v prostoru místní situace – ze zapojení do místního řízení a komunikace“
- III. politické instituce na národní a mezinárodní úrovni, určující rámce**
„průmět osobní zkušeností do nastavení společenských rámců pro zdraví, udržitelný rozvoj a kvalitu života“

Oblasti A.-C. programu jsou zaměřeny zejména na cílovou skupinu územní veřejné správy. V další etapě realizace programu od r. 2010 bude důležité zaměřit se na další cílové skupiny – mladou generaci a politické instituce (na národní a mezinárodní úrovni) v rámci systematického postupu k podpoře zdraví, udržitelného rozvoje a kvality života.

Obr. 12 „Tři brány“ znázorňují zaměření programu *Brána kvality* na tři hlavní cílové skupiny

Ing. Petr Švec, ředitel NSZM ČR
říjen 2007

Kontakt:

NÁRODNÍ SÍŤ ZDRAVÝCH MĚST ČESKÉ REPUBLIKY

zájmové sdružení právnických osob dle občanského zákoníku č. 40/1964 Sb.

Šrobárova 48, 100 42 Praha 10

T: 602 500 639,

E: svec@nszm.cz

W: www.zdravamesta.cz

www.dataplan.info

www.dobrapraxe.cz